

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Střední odborné učiliště dopravní, Čáslav, Sedláčkova 2

Sedláčkova 2, 286 01 Čáslav

Identifikátor školy: 600 007 260

Termín konání komplexní inspekce: 2. – 9. květen 2002

Čj.	036 78/02-2031
Signatura	kc2hv501

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Střední odborné učiliště dopravní, Čáslav, Sedláčkova 2 bylo zařazeno do sítě škol, předškolních a školských zařízení na základě rozhodnutí MŠMT č. j. 16 218/02-21 z 28. března 2002 se schválenými obory klempíř – strojírenská výroba (KKOV 23-55-H/002), lakýrník (KKOV 23-61-H/001), automechanik (23-68-H/001) a autoelektrikář (26-68-H/001). V době konání inspekce měla škola celkem 12 tříd s 284 žáky. Škola je příspěvkovou organizací a jejím zřizovatelem je Středočeský kraj. Součástí školy jsou Domov mládeže a Školní jídelna.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk a literatura

Výuka českého jazyka a literatury probíhá v souladu s učebními dokumenty a je koordinována časově tematickými plány učiva. Kontrolní hospitace proběhly ve všech třech školou vyučovaných a schválených učebních oborech. O žácích se specifickými poruchami učení je vyučující informován. Příprava výuky byla promyšlená a vytvářela předpoklad efektivního vyučování. *Plánování a příprava byly velmi dobré.*

Personálně bylo vyučování zajištěno zkušeným učitelem, odborně a pedagogiky způsobilým pro jiný typ školy, než na jaké působí. *Personální podmínky byly průměrné.*

Pracovna českého jazyka, v níž výuka probíhala, byla esteticky podnětná a vytvářela vhodné prostředí pro vyučování. Vybavení funkční didaktickou technikou však chybí. Názornost výuky zvýšily použité materiály, slovníky a učebnice, a přiměřeně vybrané a připravené odborné texty. *Materiální podmínky byly velmi dobré.*

Kvalitní psychohygienické podmínky byly ve většině hodin využity. Vyučující pracoval se žáky trpělivě a systematicky. Vytvářel dostatek prostoru pro promyšlení zadaného úkolu i relaxaci. Uplatněné techniky, mající na zřeteli především žáka – učně, kladně ovlivňovaly psychohygienu vyučování. *Psychohygienické podmínky byly velmi dobré.*

Zvolená organizace, formy a metody práce respektovaly cíle stanované učebním programem Český jazyk a literatura pro učební obory. Některé metody práce byly v menší míře ovlivněny osobou pedagoga, který výuce dominoval a koordinoval ji. Výrazněji se mu nedařilo podpořit tvořivé a aktivní učení žáků a kooperativní formy vyučování. Zvoleným didaktickým postupům chyběla invence, nápad k vyšší účinnosti vyučování. Většinu hodin však charakterizovalo vzdělávání s prvky aktualizace učiva, mezipředmětové vztahy, zohlednění žáků se specifickými poruchami učení, individuální pomoc a cílená práce s chybou, již byl věnován značný prostor. *Organizace, formy a metody práce byly průměrné.*

Průběžná motivace výuky byla účinná, projevovala se způsobem ověřování pochopení učiva, korekcí chyb, poskytováním průběžné pomoci, oceňováním snahy a výkonu. K prověřování znalostí využíval vyučující dílem frontální opakování (často bez klasifikace či slovního hodnocení), dílem individuální zkoušení. Systematická práce je patrná v hodnocení písemných literárních, slohových a jazykových úloh po uzavření určitého tematického celku. Výsledky prací jsou zevrubně rozebírány a všichni zúčastnění jsou vedeni k podrobné opravě. Vzájemné kritické hodnocení žáků a sebehodnocení ve sledovaných hodinách neproběhlo. *Četnost a účinnost motivace byla velmi dobrá, způsob hodnocení průměrný.*

Předností výuky je interakce mezi vyučujícím a žáky, příznivá pracovní atmosféra, ve které žáci pracují podle jeho pokynů. Žáci akceptovali předem daná pravidla vzájemné komunikace

a jednali podle nich. Rozsah komunikace byl celkově průměrný, její úroveň ve většině hodin měla citelně slabá místa. Žáci měli problémy s formulací myšlenek a vyjádřením vlastních stanovisek. Vyučující proto převzal značnou iniciativu mluveného projevu na sebe, měl tendenci mluvit za žáky a opakoval po nich výroky. Výrazné nedostatky obsahuje i psaný text žáků, na nějž se vyučující zaměřuje s různou mírou pozornosti. V interakci mezi vyučujícím a žáky se objevuje převaha pozitiv, v hodnocení kvality a kvantity komunikace žáků převládají negativa. *Interakce a komunikace výuky byly průměrné.*

Sledovaná výuka českého jazyka a literatury byla celkově velmi dobrá.

Matematika

V učebním plánu školy je matematice věnována jednododinová dotace, která je v souladu s plánem schváleným MŠMT. Při tvorbě tematických plánů přihlíželi učitelé k osnovám, k potřebám učebního oboru a schopnostem žáků. Plány jsou zpracované příkladně, je do nich zařazena veškerá povinná a vhodná rozšiřující látka učebních osnov, celky jsou podrobně rozděleny do dílčích kapitol s přesně stanoveným počtem hodin, které jim mají být věnovány. Porovnáním se zápisy v třídních knihách nebyly zjištěny časové disproporce proti plánovaným termínům. Bezprostřední příprava na výuku vycházela z těchto plánů a byla pečlivá. *Celkově byly plánování a příprava výuky velmi dobré.*

Na výuce předmětu ve škole se podílejí dva učitelé. Většina hodin matematiky (91%) byla v době inspekce vyučována odborně a pedagogicky způsobilým pedagogem; zbývající část (9%) byla zajištěna učitelem, který odbornou a pedagogickou způsobilost pro daný typ školy postrádal. Sledované hodiny probíhaly v odborné učebně, jejíž vybavení je pro matematiku didakticky podnětné. V počítačové učebně se matematika nevyučovala. Při výuce panovala pracovní atmosféra, po náročnějších pasážích dokázali vyučující tempo výkladu zvolnit, zařadit vtipnou glosu a umožnit žákům relaxaci. Předmět byl v rozvrhu zařazen na produktivní dopolední hodiny. *Celkově byly podmínky výuky velmi dobré.*

Ve většině sledovaných hodin převažovaly tradiční činnosti postavené na frontální práci. Vyučování bylo systematické a efektivní, nové poznatky se odvozovaly z předchozích znalostí. Učivo bylo interpretováno věcně správně. Učitelům se dařilo aktivizovat a zapojovat žáky do dění ve třídě, styl práce vyučujících přispíval k rozvoji logického myšlení žáků. Podklady pro klasifikaci získávají vyučující především z písemných prací; četnost jejich zadávání je obvyklá. Úvodní motivace byla prováděna formou seznámení s cílem a obsahem učiva; dílčí nedostatky se projevíly v závěrečných částech hodin, které postrádaly shrnutí učiva a konečné hodnocení práce žáků. *Organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení žáků byly velmi dobré.*

Verbální i neverbální komunikace učitelů byla velmi dobrá a pozitivně ovlivňovala psychosociální podmínky výuky. Sledované hodiny však byly monologem vyučujících, komunikativní schopnosti žáků v matematice rozvíjeny nebyly. *Oblast interakce a komunikace byla průměrná.*

Celkově byla výuka matematiky velmi dobrá.

Cizí jazyky

Ve škole jsou vyučovány anglický a německý jazyk. Hodinová dotace odpovídá schváleným výukovým plánům; ředitel využil možnost snížení počtu vyučovaných hodin cizího jazyka na jednu týdně.

Předložené časově tematické plány odpovídají požadavku osnov, jsou věcné a konkrétní.

Vyučující pravidelně vyhodnocují jejich plnění a zaznamenávají si realizaci plánu v jednotlivých termínech. Toto je zvláště důležité vzhledem k faktu, že škola vyučuje ve čtrnáctidenních blocích. Příprava na jednotlivé zhlédnuté hodiny byla v němčině převážně rutinní s dominancí vyučující. V angličtině byla patrná snaha o větší rozmanitost.

Výuka obou předmětů je zajištěna celkem třemi vyučujícími, dvěma interními a externistkou. Vzhledem k rozvrhu bylo opakovaně hospitováno pouze u dvou vyučujících obou jazyků, třetí vyučující v době konání inspekce neměla němčinu v rozvrhu. *Personální zajištění je průměrné*: jeden vyučující je odborně i pedagogicky způsobilý, druhá vyučující je odborně způsobilá avšak pro jiný typ školy a třetí vyučující je pouze pedagogicky způsobilá.

Materiální zabezpečení v obou předmětech bylo pouze průměrné. Škola nemá žádnou specializovanou učebnu pro výuku cizích jazyků; vyučování probíhalo v kmenových třídách, které žáky nijak k cizojazyčnému vzdělávání nemotivovaly. Z didaktických pomůcek bylo zaregistrováno použití magnetofonu. Používané učebnice obou jazyků jsou vzhledem k úrovni a skladbě žáků vybrány vhodně.

Video, zpětný projektor, stejně jako počítačová učebna vyučující nepoužili; nebylo zaznamenáno použití slovníků (pouze v angličtině z běžné učebnice). Školní nábytek odpovídal stanoveným požadavkům. Ventilace a osvětlení tříd byly vyhovující.

Organizace, formy a metody práce se u obou vyučujících značně odlišovaly, přesto však lze najít některé společné znaky. Prakticky všechny zhlédnuté hodiny měly jasný úvod, ve kterém byli žáci seznámeni s cílem a úkoly. Němčina nepostrádala (na rozdíl od angličtiny) shrnující a hodnotící závěry. Naprostá většina hodin byla opakovacích a procvičovacích. Jednoznačně převažovala frontální výuka s nízkou efektivitou. Oba vyučující provedli za žáky značnou část zadaných úkolů. Práce ve dvojicích nebo skupinách byla zařazována výjimečně; všichni žáci plnili stejné úkoly. Názornost výuky obecně byla velmi nízká, gramatické přehledy nebyly používány. Opravám žakovské výslovnosti vyučující věnovali pouze malou pozornost. *Celkově byla oblast organizace, forem a metod práce v angličtině i němčině průměrná*.

Oblast motivace a hodnocení byla v angličtině největší slabinou, hodnocená jako průměrná a v němčině jako velmi dobrá. V obou jazycích hodiny postrádaly průběžné a systematické hodnocení úspěšnosti žáků. V žádné z hodin se neobjevila pochvala za provedený výkon. Klasifikace byla u obou vyučujících objektivní, početně dostatečná. Žákům jsou požadavky vyučujících jasné a srozumitelné.

Oblast komunikace a vzájemné interakce učitel – žák byla naproti tomu silnou stránkou výuky. Žáci byli otevření, v případě nejasností se vyučujících ihned ptali, a ti jim fundovaně odpovídali. Stanovená pravidla byla všem známá a akceptovaná. Urážení, ironizace a nerespektování osobnosti žáků nebyly zaregistrovány. *Oblast komunikace a interakce byla velmi dobrá*.

Ze čtyř sledovaných hodin angličtiny byly dvě průměrné a dvě velmi dobré, tři hodiny němčiny byly průměrné.

Celkově byla zhlédnutá výuka cizích jazyků průměrná.

Občanská nauka

Obsah a časová dotace předmětu koresponduje s učebními programy školy. Plánování výuky prostřednictvím časově tematických plánů odpovídá obsahu platných učebních osnov a vhodně člení jednotlivá témata do všech tří ročníků studia. Bezprostřední příprava na výuku občanské nauky byla poznamenána malou promyšleností některých probíraných témat a s tím i související přípravou didaktických pomůcek a materiálů nebo logické návaznosti na učivo předchozí. U sledovaných pedagogů převažuje v přípravě na výuku obsahová složka vyučování nad metodickou. *Plánování a příprava byly průměrné*.

Výuku zabezpečuje šest vyučujících bez odborné způsobilosti pro daný předmět, pouze jeden z nich splňuje podmínky pedagogické způsobilosti. Výuka byla vzhledem k rozvrhu sledována pouze u dvou vyučujících. *Personální podmínky jsou nevyhovující.*

Vyučování probíhalo v kmenových učebnách, jen jedna hodina se odehrávala v pracovně občanské nauky, která je k předmětu tematicky připravena a vyzdobena. Především výuka v prvním ročníku zabývající se dějinným vývojem české státnosti byla doplněna nejnovějšími nástěnnými tabulemi, encyklopedickým slovníkem, mapou, zpětným projektorem. Ve výuce vyšších ročníků využíval vyučující hlavně svých znalostí, které žákům sděloval formou přednášky. Žáci nevlastní učebnice. Psychohygienické podmínky tříd odpovídají běžnému standardu, vyučující respektovali pracovní tempo žáků a právo na relaxaci. *Materiální technické a psychohygienické podmínky byly průměrné.*

Sledované hodiny se vyznačovaly přímou výukou s jednoznačně stanovenými postupy, při nichž nejčastější metodou získávání nových informací byl výklad nebo řízený rozhovor. Hlavní činností žáků byl zápis do sešitů. Frontální práce a přímá výuka učitelů byla přitom neefektivně použita i v částech vyučování, které vyžadovaly aktivní činnost žáků. Převažujícím zaměřením výuky bylo plnění informativní složky předmětu, formativní složka nebyla rozvíjena. Vzhledem ke skutečnosti, že všichni vyučující nesplňují odbornou způsobilost pro předmět, pojetí předmětu ve sledované škole dává důraz pouze na obsah tematických celků. Výuce chyběly aktivní techniky práce při procvičování ve formě kooperace žáků, rozvíjení osobnostních kompetencí a postojů žáků, její činnostní pojetí. *Organizace, formy a metody práce se vyznačovaly citelně slabými místy.*

Úvodní motivace, jasné stanovení cíle výuky, logická návaznost na předchozí látku a závěrečné shrnutí výuky tvořily hlavní motivační apely. Pouze některé výkony žáků byly slovně ohodnoceny. K hodnocení a sebehodnocení nebyli žáci vedeni. Nejslabším faktorem motivace a hodnocení bylo závěrečné prezentování názorů vyučujících bez větší rozpravy a diskuze k tématu. *Motivace a hodnocení byly průměrné.*

Dominance vyučujících s převažujícím verbálním projevem a předkládáním hotových informací nedávaly ve většině hodin potřebný prostor pro rozvoj komunikativních dovedností. Vyučující tolerovali jednoslovné odpovědi na přesně zadané otázky, avšak při vlastním mluveném projevu měli žáci značné problémy s jasnou jednoduchou formulací. Vyučování předmětu charakterizovalo otevřené pracovní klima. *Interakce učitel - žák měla velmi dobrou úroveň, kvalita a kvantita komunikace žáků se vyznačovala citelně slabými místy.*

Sledovaná výuka občanské nauky byla průměrná.

Fyzika

Výuka předmětu je realizována v souladu s osnovami a jeho časová dotace odpovídá učebním plánům daných oborů. Vyučující mají zpracované funkční tematické plány, z nichž je patrná posloupnost řazení tematických celků, jsou dodrženy logické a didaktické zásady výuky i mezipředmětové vazby s učivem jiných předmětů. Pouze v jednom případě, u celku elektřina a magnetismus, došlo k obsahové duplicitě s výukou odborného předmětu elektrotechnika. Tento nedostatek vyučující okamžitě, ještě v průběhu inspekce, odstranil a plán upravil. V přípravě pedagogů na hodiny převažovala obsahová složka nad metodickou. *Celkově byly plánování a příprava výuky velmi dobré.*

Na výuce předmětu se podílejí tři učitelé, hospitováno bylo pouze v hodinách jednoho z nich. Tento vyučující je odborně a pedagogicky způsobilý a v době inspekce zabezpečoval výuku 82,4 % hodin fyziky. Zbývajících 11,8 % hodin učil pedagog bez odborné způsobilosti a 5,8 % hodin učitel bez odborné i pedagogické způsobilosti.

Vyučující a žáci mají k dispozici dobře uspořádanou odbornou učebnu, s níž souvisí kabinet.

Sledované hodiny byly materiálně zajištěny velmi dobře, vyučující si v případě potřeby vypomáhal i vlastními improvizovanými pomůckami. Při výuce byly vytvářeny velmi dobré podmínky pro dodržování psychohygienických zásad (podnětné a estetické prostředí, styl práce učitele, řazení výuky na produktivní dopolední hodiny, atd.). *Celkově byly podmínky výuky velmi dobré.*

Všechny sledované hodiny byly vedeny frontální formou vyučování se všemi jejími klady i zápory. Struktura sledovaných hodin byla neměnná, po krátkém opakování následovalo seznámení s novým učivem. To probíhalo převážně výkladovou metodou či řízeným rozhovorem, v obou formách měl dominantní postavení učitel. Pracovní tempo bylo voleno s ohledem na úroveň žáků, vyučujícímu se dařilo propojovat jejich zkušenosti z odborné přípravy a praxe s teoretickými poznatky. Názornost učební látky a časté pokusy vedly k dobrému pochopení podstaty fyzikálních jevů. Interpretace učiva byla věcně správná. *Organizace, formy a metody výuky byly velmi dobré.*

V průběhu výuky byla kladným motivačním prvkem atraktivnost probíraných témat a řešení praktických úloh. Závěry hodin postrádaly shrnutí učiva a hodnocení práce žáků. Při sledovaných hodinách nebylo ani v jednom případě zaznamenáno ústní zkoušení a následné hodnocení. Podklady pro klasifikaci získává vyučující především z písemných prací. Verbální i neverbální komunikace vyučujícího byla velmi dobrá, komunikační schopnosti žáků byly rozvíjeny přiměřeně. *Oblasti motivace a hodnocení žáků, interakce a komunikace byly průměrné.*

Celkově byla úroveň sledované výuky fyziky velmi dobrá.

Tělesná výchova

Vyučující má zpracované podrobné časově tematické plány pro jednotlivé ročníky, které jsou v souladu s učební osnovou. Plány zohledňují specifické podmínky výuky. Příprava na jednotlivé sledované hodiny z plánů vycházela. Podle počasí byl operativně zařazován herní (v tělocvičně) nebo atletický (na stadionu) blok. *Plánování a příprava výuky byly velmi dobré.*

Škola využívá městský atletický areál, ve kterém jsou pro výuku velmi vhodné podmínky. V zimních měsících a při nepříznivém počasí výuka probíhá v hale Sokola Čáslav. Vzdálenost sportoviště od školy v některých hodinách a některých dnech způsobuje jistou časovou ztrátu přímé výuky. V objektu školy je k dispozici asfaltové hřiště na odbíjenou a menší travnatá plocha na kopanou. Obsah výuky je zaměřen převážně na basketbal a atletické disciplíny. Pro tyto sporty je k dispozici dostatek pomůcek. Vyučující tělesné výchovy je plně kvalifikován. *Materiální a personální podmínky jsou velmi dobré.*

Vzhledem k nutným přechodům na vzdálenější sportoviště je pedagogický proces organizován ve dvouhodinových blocích. V době konání inspekce byla výuka rozdělena na dvě části: v první hodině rozcvičení, průprava, případně měření a hodnocení výkonů, v druhé části byly většinou hry. Vyučující vedl aktivním způsobem rozcvičení, v případě nácviu nových technik názorně demonstroval správně provedený pohyb (např. vrh koulí), opravoval chyby a dbal na bezpečnost žáků. Úroveň pohybových a herních dovedností žáků ve sledovaných hodinách byla na velmi dobré úrovni. *Organizace, metody a formy výuky byly velmi dobré.*

Pro dosažení určitého stupně klasifikace jsou stanoveny limity výkonů, které jsou pro žáky motivační. Dalším silným stimulem je uspokojení ze zlepšování se vzhledem k vlastním dispozicím a možnostem. Učitel individuálně zohledňuje reálné možnosti jednotlivců. Četnosti známek jsou přiměřené. *Motivace a hodnocení byly velmi dobré.*

Ve vzájemné komunikaci mezi učitelem a uční nebyly zjištěny žádné nedostatky. Žáci

respektují postavení a odbornou erudovanost učitele, vyučující se snaží žáky zaujmout a na dosahování dobrých výkonů zainteresovat. *Interakce a komunikace byly velmi dobré.*

Sledovaná výuka tělesné výchovy byla celkově velmi dobrá.

Práce s počítačem

Plánování výuky je v souladu s učebním plánem a osnovou předmětu. Vlastní příprava na jednotlivé hodiny vychází z materiálních podmínek školy. Vyučující mají zpracovány podrobné plány, kde nosnými tématy jsou práce v textovém editoru MS WORD, práce v tabulkovém procesoru MS EXCEL, aplikační programy profesního zaměření, práce s internetem a elektronickou poštou. *Plánování a příprava učitelů byly na velmi dobré úrovni.*

Škola disponuje odbornou učebnou, která je v současné době vybavena čtrnácti žákovskými a jedním učitelským počítačem. Z tohoto počtu je sedm počítačů typu 486 s operační pamětí do 8 MB, ostatní jsou vybavena Pentii s operační pamětí od 16 do 64 MB. Na pěti počítačích je starší software Win 3. 11, na ostatních je Win 98. Počítače nejsou zapojeny v síti. Internet lze připojit pouze na učitelském počítači. Výuka je vzhledem k nedostatečnému a nekompatibilnímu softwaru ztížena. V nižších verzích Windows například nebyly instalovány aplikační programy profesního zaměření. Učitel byl nucen v hodinách pro část žáků kombinovat např. opakování úprav v textovém editoru s procvičováním práce s aplikačními programy atp. *Stávající podmínky výuky měly citelně slabá místa.*

Sledovaná výuka byla velmi aktivní jak ze strany učitelů, tak ze strany žáků. Žáci pracovali se zájmem. Vyučují se snažili o co největší využití názorných ukázek a podle materiálního vybavení kombinovat výuku. *Organizace, metody a formy výuky byly velmi dobré.*

Četnosti hodnocení a klasifikace jsou přiměřené. Zadáváním a následným vyhodnocováním samostatných prací jsou žáci dostatečně motivováni. Vysoce motivační je i možnost využití internetu na učitelském počítači. Komunikace mezi uční a učiteli je bezproblémová, žáci respektují vyučující, učitelé osobnosti žáků. *Motivace, hodnocení, interakce a komunikace mezi žáky a učiteli byly velmi dobré.*

Práce s počítači je v současné době nedostatečně materiálně zajištěna, přesto sledovaná výuka byla velmi dobrá.

Odborné předměty

Přidělené hodinové dotace všech předmětů ve všech oborech a ročnících jsou v souladu s rámcově danými učebními plány pro vyučované učební obory. Provedené úpravy nepřekračují povolený limit. Kontrolou třídních knih bylo zjištěno, že výuka během tohoto školního roku probíhala rovnoměrně, nedocházelo k žádným výpadkům ani dlouhodobějšímu suplování.

Náplň výuky odborných předmětů i odborného výcviku vychází ze schválených učebních osnov jednotlivých oborů. Provedené úpravy náplně jsou účelné, zohledňují nejnovější technický vývoj v daném oboru a zkušenosti učitelů a mistrů. Velmi dobrá spolupráce učitelů a mistrů odborné výchovy umožňuje navíc pohotově reagovat na aktuální novinky. Do plánů teoretické výuky i odborného výcviku jsou zahrnuty i exkurze do průmyslových podniků a návštěvy odborných výstav. Rozvrh hodin jednotlivých tříd neodporuje ustanovením vyhlášky o středních školách v platném znění. První hodina začíná již v 7:00 a díky tomu nemá žádná třída odpolední výuku. *Plánování výuky a plnění učebních plánů bylo velmi dobré.*

Bohaté vybavení učebními pomůckami odpovídá dlouholeté tradici výuky těchto oborů ve

škole. Funkční modely, prakticky všechny celky skutečných vozidel, jednotlivé součástky, názorné panely a nástěnné obrazy jsou umístěny přímo v odborných učebnách a vhodně tak vytvářejí velmi motivující prostředí. Mnoho pomůcek si vyrobili (a vyrábějí) učitelé a mistři sami. Ve škole je i dostatek přístrojů na elektrická měření. Ve třídách jsou televizní okruhy, které se využívají k prezentaci obrázků z odborné literatury a projekci videokazet. Škola má i některé starší, ale plně funkční odborné učebnice, které zapůjčuje žákům. Tito mají také možnost kopírování. Určitým nedostatkem je zatím menší vybavení počítači a v nich zejména programy pro technické kreslení.

Materiální podmínky pro teoretickou výuku jsou velmi dobré.

Výuku odborných předmětů zajišťuje celkem sedm učitelů. Tři jsou plně kvalifikováni (pedagogicky i odborně), tři mají odbornou způsobilost a jeden učitel nemá ani odbornou ani pedagogickou způsobilost.

Učitelé odborných předmětů jsou sdruženi v předmětové komisi. Její náplní je např. vytváření otázek k závěrečným zkouškám, témata laboratorních cvičení a koordinace teoretické výuky a odborného výcviku. Bezprostřední každodenní spolupráce mezi učiteli odborných předmětů a mistry odborného výcviku je ve škole naprosto samozřejmá. *Personální podmínky jsou průměrné.*

Všichni učitelé jsou nejen zkušenými odborníky, ale často i velkými „fandy“ svého oboru a jejich entuziasmus je pro žáky významným motivujícím prvkem. To se také plně odráží při vlastní práci v hodinách. Všechny hodiny byly učiteli pečlivě připraveny. Vhodně zvolený rozsah látky, přiměřené tempo výkladu, který byl vždy ovšem dialogem učitele se žáky, hodinám dominovaly. Efektivitu některých hodin snižovaly zbytečně dlouhé diktované poznámky. Neustálá, ale nenásilná aktivace žáků přináší ovoce v zapojení prakticky celé třídy. Zvláště zřetelně to bylo vidět při společném opakování. Klidná a taktní komunikace všech učitelů vůči žákům dotvářela atmosféru všech sledovaných hodin, což se pozitivně odráželo na interakci žáků. O kvalitě vzájemných vztahů vypovídá i skutečnost, že v žádné z jedenácti hospitovaných hodin (v šesti třídách) nemusel ani jeden vyučující napomenout jakéhokoli žáka. Toto příjemné ovzduší nesnižovalo však náročnost při zkoušení. Hodnocení při zkoušení bylo objektivní a zdůvodněné. Hodnotících podkladů mají učitelé ve všech předmětech dostatek, i když ne všechny jsou zapsány v žákovských knížkách žáků.

Sledovaná výuka odborných předmětů byla vynikající.

Odborný výcvik

Učební osnovy jsou rozpracovány do časových tematických plánů. Plnění jednotlivých tematických celků u konkrétního žáka je zaznamenáno v deníku evidence odborného výcviku. Členění učiva předmětu odborný výcvik do jednotlivých ročníků odpovídá učebním osnovám schváleného vzdělávacího programu. Velká pozornost je věnována přerazovacím plánům, aby byla zajištěna kontinuita mezi jednotlivými ročníky a nedocházelo k obsahové duplicitě. Deníky odborného výcviku jednotlivých skupin, v nichž je zaznamenána docházka, probraná látka i výsledky žáků, jsou vedeny pečlivě. Rovněž tak i zápisníky bezpečnosti práce a doklady o bezpečnostním školení a jejich přezkoušení. I v odborném výcviku si žáci vedou poznámkové sešity, jejichž doplňování mistři kontrolují.

Odborný výcvik zajišťuje celkem 14 mistrů odborného výcviku, z nichž má úplnou kvalifikaci ve smyslu vyhlášky MŠMT č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců, sedm z nich.

Odborný výcvik probíhá v areálu na kraji města. Jeho rozlehlost a vybavení umožňují, aby zde probíhal odborný výcvik všech ročníků dohromady. Kromě běžných dílen pro základní

kovovýcvik je zde samostatná karosárna, motorárna, lakovna a pneuservis. Vybavení umožňuje prakticky veškeré opravy motorových vozidel a malých motocyklů. Tyto opravy, měření emisí, přípravu osobních vozidel na STK, kontrolu a výměnu tlumičů, speciální opravy alternátorů a seřizování karburátorů Škoda učilištní autoservis nabízí i občanské veřejnosti. Součástí je i svářečská škola, která poskytuje základní výuku (ZG1, ZE1, ZM1, ZL, DL), periodické doškolování a přezkoušení a poradenskou službu.

Při volbě jednotlivých prací je maximální snaha, aby žáci pracovali co nejvíce na produktivní práci, případně na uživatelských výrobcích. Mají také možnost pracovat na vlastních přinesených zařízeních (např. opravit si vlastní karburátor). Odměna za produktivní práci je významným motivačním prvkem pro žáky. Pro její výši má škola zpracován tzv. Mzdový předpis pro odměňování žáků z 12. prosince 1991. V něm je uvedeno rozpětí odměny žáka ve výši 40 až 100 % mzdového tarifu. Škola tak nezohlednila pozdější novely vyhl. MŠMT ČR č. 315/1991 Sb., o finančním a hmotném zabezpečení žáků SOU, konkrétně § 2, ve kterém je uvedeno rozpětí odměny 20 až 150 % minimální mzdy mladistvého zaměstnance.

Soustředění odborného výcviku všech tří ročníků do jednoho areálu je velkou výhodou. Žáci prvních ročníků mají hned konkrétnější představu o své budoucí práci. Při vlastní činnosti je žákům umožněno pracovat vlastním tempem. Velký důraz je kladen na přesnost a preciznost, protože žáci vyšších ročníků se podílejí především na opravách automobilů pro zákazníky.

Podmínky a zajištění odborného výcviku ve škole byly velmi dobré.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Výuka probíhala podle schválených učebních plánů. Odborná a pedagogická způsobilost byla velmi dobrá až průměrná, výjimkou je občanská nauka, kde je nevyhovující. Zhlédnuté předměty byly hodnoceny jako vynikající (odborné předměty), velmi dobré (český jazyk a literatura, matematika, fyzika, tělesná výchova, práce s počítači, odborný výcvik) a průměrné (cizí jazyky, občanská nauka). Celkově je kvalita vzdělávání hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Koncepci školy ředitel připravoval ke konkurznímu řízení před čtyřmi roky a od té doby nedoznala zásadních změn. Škola vychází z mnohaleté tradice autoopravárenství a v současné době vyučuje tři obory (automechanik, elektrikář a klempíř). Lakýrník jako čtvrtý schválený obor vyučován pro nezáměr žáků není. Škola nemá žádné nástavbové studium, poslední – podnikání v oboru - bylo ukončeno v roce 1996/97. V současné době vedení o rozšíření oborů neuvažuje.

Tematické plány ředitel vyžaduje, vyučující jsou povinni do nich zaznamenávat skutečné časové dotace, a proto je jejich kontrolovatelnost usnadněna. Roční Plán práce je vytvářen po jednotlivých úsecích a všichni zaměstnanci se na něm spolupodílejí. Pravidelně se konají porady vedení a úseků, ze kterých se pořizují zápisy volně přístupné všem zaměstnancům.

Ředitel školy je s učiteli v denním styku, velmi často je ve školních dílnách.

Ve škole pracují dvě *předmětové komise*: pro odbornou a teoretickou přípravu. Ty se mimo jiné také zabývají dodržováním a souladem tematických plánů se skutečností.

Plán výchovného poradenství viz kapitola Další zjištění.

Plán kontrolní činnosti je součástí celoročního Plánu práce.

Oblast plánování je pojata jako ucelený systém, je funkční a má jasně stanoveny priority a postup jednotlivých kroků řízení. ČŠI tuto oblast hodnotí jako velmi dobrou.

Organizování

Pedagogický management tvoří ředitel školy jmenovaný na základě konkurzního řízení, zástupci ředitele školy pro provozně ekonomický úsek, pro teoretické vyučování a pro odborný výcvik. Školní jídelnu řídí vedoucí, úsek výchovy mimo vyučování vedoucí vychovatelka. Kompetence jednotlivých kategorií pracovníků jsou stanoveny, jejich náplň je součástí organizačního řádu školy. Dokument přesně vymezuje i zastupitelnost vedoucích pracovníků. Vedení školy z porad pořizuje zápisy a vedoucí jednotlivých úseků přenášejí úkoly na svěřené úseky, ředitel školy kontroluje plnění jejich práce. Vypovídací hodnota zápisů je velmi dobrá. Operativní úkoly jsou projednávány v samostatných úsecích.

Z jednání předmětových komisí jsou pořizovány zápisy, jejichž obsah je zaměřen na organizační a koncepční práci, metodická činnost projednávána není. Tematické okruhy učebních osnov jsou zpracovány ve *Standardech učiva pro jednotlivé učební obory*, které pomáhají jak žákům, tak učitelům především při závěrečných zkouškách; obsahují učivo, které žák musí znát.

Organizace výuky odpovídá obecně závazným předpisům. Činnost školy je upravována řadou dobře zpracovaných vnitřních předpisů (příkazů ředitele školy). Všichni pracovníci školy jsou s nimi prokazatelně seznamováni. Pravidla chování a organizaci vyučování vymezuje *Řád Středního odborného učiliště dopravního Čáslav*. Jednotlivé body dokumentu vycházejí z vyhlášky MŠMT ČR o střední škole. Vedle pokynů pro žáky a vnitřního režimu SOU obsahuje i práva žáků a rodičů.

Hlavním poradním orgánem je *pedagogická rada* s plánovanými termíny jednání, která je v případě potřeby svolávána i operativně. Zápisy z pedagogických rad jsou vedeny konkrétně. Základním tématem čtvrtletních porad jsou klasifikace a hodnocení chování žáků. Zápisy dokládají, že při poradách organizační záležitosti převládají nad pedagogickými.

Povinná dokumentace vymezená platnými právními předpisy je úplná. Třídní knihy a třídní výkazy vykazují pravidelnou kontrolu. Školní rozvrh je sestaven v souladu s normami pro střední školu.

Ve škole působí *preventista drogové závislosti*, který je autorem minimálního preventivního programu, jehož hodnocení podává po uplynutí školního roku. Jeho zpráva je součástí výroční zprávy školy. V případě potřeby spolupracuje preventista s Policií ČR.

Informovanost pracovníků školy je zajištěna týdenním plánem, systémem porad, které si na svých úsecích svolávají jejich vedoucí pracovníci, písemnými pokyny - učilištními zprávami, příkazy ředitele školy, osobním stykem s vedením školy, vnitřní počítačovou cestou. Každý vedoucí pracovník sídlí u svého úseku. *Komunikaci se žáky* zajišťují třídní učitelé, žáci mají umožněn volný přístup k vedení školy. *Školní parlament* složený ze žáků školy neexistuje. Rodiče využívají *třídní schůzky*, při slabém prospěchu žáka jsou informováni písemným sdělením. Pro informativní potřebu slouží učňovské knížky, které rodiče pravidelně evidují svým podpisem. *Rada rodičů*, ani sdružení rodičů ve škole nepracují.

Škola se na veřejnosti prezentuje na burzách škol, v atlasu škol, třikrát ročně pořádá den otevřených dveří, zprávy o její práci přináší i regionální tisk. Výroční zpráva o činnosti školy 2000-2001 svým obsahem odpovídá platným předpisům. Vypovídací hodnota jednotlivých kapitol je dobrá, škola podává obraz své práce veřejnosti. Výroční zprávě chybí určitá bilance školního roku a sebereflexe.

Organizační uspořádání školy a informačních systémů vzhledem k jejich kvalitě a funkčnosti má velmi dobrou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Při řízení školy a jejích pracovníků vychází ředitel z plánu práce, z kontrolní a hospitační činnosti a hlavně z dobré znalosti svých zaměstnanců. Ve škole pracuje od roku 1970, ve funkci ředitele od roku 1998. Operativní řízení je funkční a účinné, vedení využívá standardních nástrojů jako porady vedení, pedagogické rady, předmětové komise, osobní jednání atd. Na vedení pracovníků participuje více osob: vedoucí úseků teoretického vyučování, odborného výcviku, provozně ekonomického úseku a vedoucí vychovatelka. Vzhledem k velikosti školy mají její zaměstnanci prakticky kdykoli přístup do ředitelny, jsou s vedením v denním kontaktu. Ředitel upřednostňuje demokratický styl řízení a v průběhu inspekce prokázal dobré osobnostní předpoklady pro vedení spolupracovníků.

Ve škole jsou vytvořeny podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy pracovníků. Pestrá mimoškolní činnost (soutěže, kulturní a sportovní akce, besedy) je organizována pro žáky ubytované v domově mládeže. Účast dojíždějících na těchto aktivitách je nepříznivě ovlivněna špatnou dopravní obslužností, neboť po patnácté hodině je spojení s regionem problematické.

Personální struktura školy je vzhledem k odborné a pedagogické způsobilosti průměrná. Z celkového počtu vyučovacích hodin je 51,5 % vyučováno s plnou způsobilostí. Zbývající výuka je z 29,3 % zajištěna odborně způsobilými vyučujícími, z 5,1 % pedagogicky způsobilými vyučujícími a z 14,1 % učiteli bez odborné a pedagogické způsobilosti. V pedagogickém sboru jsou významně zastoupeni muži (85,3 %) a pedagogové nad 45 let (64,7 %). Kladem personální struktury školy je stabilita pedagogického sboru.

Další vzdělávání pedagogických a ostatních pracovníků se řídí jejich potřebami a plánem. Z provozních důvodů považuje ředitel školy za únosné studium vždy jednoho pracovníka z úseku teoretického vyučování a jednoho z úseku odborného výcviku. Kromě toho se pedagogičtí pracovníci zúčastňují dalších jednodenních až třídnenních akcí pořádaných různými vzdělávacími institucemi, středočeským Pedagogickým centrem, atd. O všech těchto aktivitách je veden přehled.

Morální a hmotné stimulování pracovníků je nárazové, škola má vytvořena kritéria pro finanční ohodnocení všech kategorií zaměstnanců. Pracovníkům jsou známa a v praxi uplatňována. Diference mezi jednotlivými pracovníky jsou poměrně vysoké, a proto motivující.

Systém a rozsah vedení a motivování pracovníků jsou velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Plán kontrolní činnosti je, jak již bylo uvedeno výše, včleněn do ročního Plánu práce. Jeho součástí jsou i konkrétní plány kontrolní činnosti dalších vedoucích pracovníků, rozpracované do jednotlivých měsíců. Kromě tohoto plánu sleduje ředitel školy činnost podřízených prakticky denně. Na hospitační činnosti se podílí hlavně on sám, neboť zástupce pro teoretickou výuku je dlouhodobě v pracovní neschopnosti.

Kontrola pedagogické dokumentace je prací obou zástupců a ředitel na ní participuje namátkově. Její kontrolou byly shledány pouze některé menší nedostatky, jež škola ihned v průběhu konání inspekce odstranila. Práci předmětových komisí kontroluje celé vedení školy, materiální požadavky vyučujících vyhodnocují vedoucí úseků.

Za poslední čtyři roky nebyl ve škole žádný mimořádný audit hospodaření. Pravidelné revize má na starosti správcová budov, kontroly strojů a zařízení sleduje komise ustavená ředitelem školy za tímto účelem.

Hodnocení zaměstnanců není ředitelem školy prováděno. Částečně se uskutečňuje pouze v souvislosti se změnami osobního ohodnocení nebo s mimořádnými odměnami.

Kontrolní činnost je pravidelná a systematická, spolupodílí se na ní celé vedení školy. Nedostatkem je absence pravidelného individuálního hodnocení zaměstnanců. Celkově je tato oblast průměrná.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy má vybudovaný funkční systém plánování, organizace i motivování pracovníků. V oblasti kontroly chybí individuální hodnocení zaměstnanců. Řízení školy je demokratické, pozitivně ovlivňuje klima školy.

Kvalita jednotlivých oblastí řízení s výjimkou kontroly je vyrovnaná, celkově hodnocená jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Kontrolní činnost byla zaměřena na účetní období roku 2001 a stav ke dni kontroly.

Hodnocení efektivity čerpání NIV

Škola je zřízena jako příspěvková organizace. Její příjmy jsou v roce 2001 tvořeny příspěvkem ze státního rozpočtu, vlastními výnosy (z produktivní práce učňů, úhradami žáků za stravování a ubytování, úhradami stravování zaměstnanců) a ostatními příjmy. V kontrolovaném roce účetní jednotka hospodařila se záporným hospodářským výsledkem. Ztráta je ovlivněna především vyšší odpisů a provozních ostatních neinvestičních výdajů (dále ONIV). Škola má povolenou doplňkovou činnost, kterou vykonává ve stanoveném rozsahu. V roce 2001 vykazovala v této činnosti kladný hospodářský výsledek. Finanční prostředky ze státního rozpočtu byly škole poskytovány do 30. září 2001 prostřednictvím referátu školství okresního úřadu, po delimitaci prostřednictvím krajského úřadu. Poskytnuté prostředky NIV byly rozpočtovány na platy a povinné odvody, ONIV přímé a ONIV provozní. Přijaté dotace ze státního rozpočtu byla správně zaúčtována a konečný stav účtu 691 - Provozní dotace odpovídá skutečnosti. Na úhradě celkových neinvestičních nákladů se v roce 2001 podílel příspěvek ze státního rozpočtu 76 %. Ve Finančním vypořádání vztahů příspěvkových organizací s MF škola uvedla vypořádání neinvestičních prostředků poskytnutých

prostřednictvím KÚ i celkové dotace. Příspěvků ze státního rozpočtu bylo využito v plné výši dle rozpisu rozpočtu k 31. prosinci 2001 na platy, odvody, přiděl do FKSP, ONIV přímé a provozní. Účetnictví je zpracováno na PC, doplňková činnost je vedena odděleně. Finanční prostředky má škola uloženy na běžném účtu. Kontrolou pokladny bylo zjištěno, že v případech doplnění pokladní hotovosti na příjmových pokladních dokladech je uveden jako účastník operace peněžní ústav a není uvedena osoba, od které byl finanční obnos přijat. *Závazné ukazatele rozpočtu NIV v roce 2001 byly dodrženy.*

Hodnocení efektivnosti čerpání mzdových prostředků

Kontrola dodržení závazných ukazatelů mzdové regulace (limit počtu pracovníků, limit prostředků na platy a na ostatní platby za provedenou práci) byla provedena porovnáním Výkazu Škol (MŠMT) P1-04 o pracovnících a mzdových prostředcích za 1. - 4. čtvrtletí roku 2001 s údaji v účetnictví, mzdové rekapitulaci a závaznými ukazateli rozpisu rozpočtu na rok 2001. Závazné ukazatele mzdové regulace byly dodrženy. Údaje o čerpání mzdových prostředků souhlasily s údaji v účetnictví i ve mzdové rekapitulaci. Výkaz Škol (MŠMT) P 1-04 byl vypracován jak za jednotlivé součásti, tak i za školu celkem.

Personální dokumentace školy je vedena přehledně formou samostatných osobních spisů. Namátkovou kontrolou správnosti zařazování pracovníků do platových tříd a stupňů nebylo zjištěno porušení závazných obecně platných právních předpisů.

Škola má vypracován vnitřní platový předpis, jehož součástí jsou i kritéria hodnocení práce pracovníků pro určení výše nenárokové složky platu. Návrh na přiznání mimořádné odměny a na změnu výše osobního příplatku předkládají řediteli školy vedoucí pracovníci jednotlivých úseků. Podklady a zdůvodnění nenárokových složek platu jsou uloženy odděleně od ostatní agendy u mzdové účetní. Výše osobního příplatku je v souladu se zákonem uvedena v platovém výměru jednotlivých pracovníků. Mimořádné odměny byly v roce 2001 vyplaceny ve dvou termínech za nadstandartní práce nad rámec pracovních povinností.

Příplatky za třídnictví byly přiznávány diferencovaně s přihlédnutím k počtu žáků ve třídě.

Při náátkové kontrole výplaty dalšího platu za měsíc listopad 2001 nebylo zjištěno porušení nařízení vlády.

Kontrolou dohod o provedení práce a dohod o pracovní činnosti nebyly zjištěny nedostatky při posuzování formální stránky, ani při porovnání na účetnictví a výkaznictví školy.

S prostředky fondu kulturních a sociálních potřeb (dále jen FKSP) bylo ve sledovaném období hospodařeno dle Zásad hospodaření s prostředky FKSP pro rok 2001 a rozpočtu FKSP na rok 2001. Peněžní prostředky fondu jsou uloženy na samostatném bankovním účtu v peněžním ústavu. Povinný přiděl FKSP byl v roce 2001 prováděn pravidelně měsíčně a výše převedených finančních prostředků odpovídá 2 % vyplacených mezd. Fond byl v roce 2001 využíván jako příspěvek na stravování zaměstnanců, na zájezdy, dary, zlepšení životního prostředí, kulturu a sport. Poplatky a úroky z účtu FKSP byly vyrovnány v lednu následujícího roku.

V oblasti efektivnosti čerpání mzdových prostředků nebylo zjištěno jejich neoprávněné čerpání, ani nedošlo k porušení závazných obecně platných právních předpisů. Kontrolou tvorby a čerpání prostředků FKSP nebylo shledáno porušení obecně platných právních předpisů.

Hodnocení efektivity čerpání ONIV

V kontrolovaném období byly přiděleny prostředky na přímé ONIV i provozní ONIV. V přímých ONIV je 34 % účelově vázáno na další vzdělávání pedagogických pracovníků. Zbývající volné prostředky ONIV byly využity na nákup učebnic a učebních pomůcek. Provozní ONIV byly kryty 57 % dotací ze státního rozpočtu.

Hodnocení efektivity čerpání účelových prostředků

Ve schváleném rozpočtu jsou v rámci přímých výdajů vyčleněny účelově vázané prostředky na další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále jen DVPP) ve výši 50 Kč na žáka. Úpravou rozpočtu byly tyto prostředky posíleny krajským úřadem tak, že celkový příděl na žáka činil 107 Kč. Celá částka účelově vázaných prostředků byla vyúčtována. Účelově vázané prostředky na DVPP byly použity na úhradu nákladů za školení a semináře pedagogických pracovníků včetně cestovného. Kontrolou prvotních dokladů nebylo zjištěno neefektivní čerpání těchto prostředků ani porušení stanoveného účelu.

Formou přímého zadání veřejné zakázky jednomu zájemci byly v roce 2001 uskutečněny tři stavební akce. Všechny stavební práce provedl jeden dodavatel a byly financovány přímo ze státního rozpočtu. Vzhledem k novele zákona o zadávání veřejných zakázek v průběhu roku nemusela škola vyzývat více zájemců. Za opravu podlah ve třídách bylo zapláceno 500 tis. Kč, za opravu střechy nad jídelnou a šatnou 498 tis. Kč a za výměnu oken a jejich opravu 650 tis. Kč.

Nebylo zjištěno neefektivní čerpání účelových prostředků.

Hodnocení efektivity čerpání investičních prostředků

Investiční prostředky škola čerpala částečně z fondu reprodukce majetku a částečně ze státního rozpočtu. Z fondu reprodukce majetku použila škola finanční prostředky na nákup elektrického varného kotle a plynového kotle. Investiční záměr je v obou případech zdůvodněn havarijním stavem a neopravitelností původních kotlů. Z fondu reprodukce byl pořízen ojetý automobil Škoda Felicia Kombi.

Rozšíření telefonní ústředny bylo hrazeno zčásti z fondu reprodukce majetku a zčásti z prostředků ze státního rozpočtu. Na rekonstrukci a modernizaci sociálního zařízení, která pokračuje v roce 2002, bylo ze státního rozpočtu vyčerpáno 60 tis. Kč.

Nebylo zjištěno neefektivní čerpání investičních prostředků.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Kontrolou využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu na NIV a ONIV v roce 2001 nebylo zjištěno neefektivní čerpání vzhledem k účelu jejich poskytnutí.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Výchovné poradenství

Výchovnou poradenskou činnost zajišťuje vyučující bez specializačního studia výchovného poradenství. Jeho činnost je plánovitá, zaměřuje se na žáky se specifickými poruchami učení,

kterých škola interním sdělením eviduje okolo 70, dále na profesní orientaci žáků, kteří mají zájem o nástavbové studium, na hledání budoucího zaměstnání. V této oblasti poradce spolupracuje s Úřadem práce v Kutné Hoře. Při řešení jakéhokoli problému zasahují výchovný poradce, třídní učitel, mistr odborného výcviku. Ředitelství je s výchovným poradcem v neustálém kontaktu, především v oblasti nábora do zdejší školy. Informace o připravovaných akcích a nabídkách výchovného poradce získávají žáci prostřednictvím nástěnky na chodbě školy.

Činnost výchovného poradce je pro žáky přínosná a užitečná.

Domov mládeže

Domov mládeže (dále jen DM) je jednou ze součástí školy a je umístěn přímo v její budově. V době inspekce zde bylo ubytováno 58 žáků (chlapců) školy. Pro výchovně vzdělávací činnost DM slouží zejména přízemí a 1. patro budovy. Část kapacity DM (celkem 200 lůžek) je využívána pro komerční účely.

Výchovné cíle DM vycházejí z analýzy reálného stavu a korespondují s koncepčními záměry školy. Snaha o zajištění studijních podmínek k přípravě žáků na budoucí povolání, rozvoj kvalitních sociokulturních, komunikativních a individuálních schopností ubytovaných se odrážejí v každodenním výchovném působení vychovatelů (viz denní plány, záznamy). Výchovný program je založen na principu dobrovolnosti, spontánního zájmu a podněcování osobnostního rozvoje žáků. Poloha školy a DM poskytuje ubytovaným možnost využívat mnoho sportovních a kulturních nabídek města. Na akce pořádané DM jsou zváni i žáci jiných škol ubytovaných v DM v blízkém okolí školy.

Organizace a plánování výchovně vzdělávací činnosti jsou zakotveny v organizačním řádu školy, v povinné dokumentaci DM, v pracovních náplních pracovníků školy. Koncepční záměry jsou stanoveny na základě analýzy současného stavu, zaměření žáků a podmínek, ve kterých se DM nachází. Systém plánů je nadstandardně propracovaný, osobní odpovědnost je průběžně vyhodnocována.

Vedoucí vychovatelka na pravidelných poradách informuje ředitele školy o práci DM, přebírá nové úkoly a předává nové informace svému úseku. Rozpisy služeb vychovatelů a sestavení výchovných skupin umožňují efektivní chod DM. Řád DM a režim dne jsou funkční, dávají možnost pružně reagovat na individuální potřeby žáků. Ubytování i rodiče s nimi byli prokazatelně seznámeni.

Organizační struktura DM je účinná, kompetence jednotlivých pracovníků jsou vymezeny v jejich pracovních náplních. Povinná dokumentace je vedena řádně.

Vedení školy a DM uplatňují demokratický styl řízení založený na důvěře a iniciativě pracovníků. Vychovatelé se v rámci časových a finančních možností mohou účastnit vzdělávacích akcí souvisejících s jejich funkčním zaměřením.

Hodnocení plnění výchovného programu vychovateli provádí vedoucí vychovatelka na základě plánu kontrolní a hospitační činnosti, podává řediteli školy návrhy na přidělení nadtarifních složek platu dle stanovených a všem známých kritérií. Kontrola úseku DM ředitelem školy probíhá průběžně, zjištěné nedostatky jsou následně kontrolovány.

Absence žákovské domovní rady nedává ubytovaným oficiální možnost podílet se například konstruktivními návrhy a připomínkami na chodu DM. Mohou uplatnit pouze své individuální připomínky.

Problematika sociálně patologických jevů je podrobně a důsledně sledována. Preventivní protidrogový program je součástí častých neformálních besed vychovatelů se žáky. Důležitou součástí prevence je jednotný postup školy jako celku. *Výchovné a vzdělávací působení DM*

má velmi dobrou úroveň, podporuje zejména osobnostní růst jednotlivců.

Činnost DM zabezpečují čtyři vychovatelé (tři ženy, jeden muž). Jedna z vychovatelek je ustavena ředitelkou školy jako vedoucí vychovatelka a za chod DM odpovídá přímo řediteli školy. Všichni vychovatelé jsou pro tuto práci odborně a pedagogicky způsobilí.

Žáci jsou ubytováni převážně ve čtyřlůžkových pokojích, menší část ve třílůžkových. Nábytek a celkové vybavení DM jsou starší, dle finančních možností jsou postupně renovovány. Individuální výzdoba je povolena. K péči o kvalitní prostředí DM jsou žáci motivováni každodenním hodnocením pokojů a různými soutěžemi. Společné sociální zařízení na chodbách je nově rekonstruováno. Společenská místnost je vybavena standardní audiovizuální technikou. Rezervy byly zaznamenány v absenci kvalitní počítačové techniky, internetu a funkční knihovny. Odborné tiskoviny odebírané školou pro zkvalitnění a aktualizaci výuky jsou ubytovaným k dispozici. Nástěnky na chodbách informují o životě v DM a podávají informace o náplni volného času.

Areál a okolí školy nabízejí příznivé podmínky pro aktivní trávení volného času, nachází se zde posilovna, hřiště a tělocvična. Každodenní studium probíhá ve studovně, v pokojích nebo ve vychovatelně.

Školní jídelna v budově poskytuje celodenní stravování. Pitný režim je zajištěn. Ubytování mají i možnost přípravy individuálních teplých nápojů a jednoduchých jídel.

Místnost pro případnou krátkodobou izolaci nemocného žáka je vyhrazena. *Materiální podmínky výchovně vzdělávací činnosti mají pozitiva a negativa v rovnováze. Personální zajištění je příkladné.*

Řád DM, režim dne, roční, měsíční, týdenní a denní plány výchovných činností, rozpis služeb a další povinná či fakultativní dokumentace tvoří ucelený systém účelně zabezpečující výchovně vzdělávací práci DM.

Chod DM probíhá v týdenních cyklech. Ubytování jsou zařazeni do tří výchovných skupin. Skupiny tvoří většinou žáci stejného věku, případné osobní sympatie jsou akceptovány. Volnočasové aktivity v odpoledních a večerních hodinách jsou spontánní i řízené, respektovány jsou podněty a zájmy ubytovaných.

Výchovné a vzdělávací působení vychovatelů, pedagogů a mistrů je jednotné a důsledné. Vychovatelé jsou o prospěchu žáků dobře informováni, v případě potřeby zabezpečují doučování. Doba studijního volna dle denního režimu je dodržována. *Organizace a průběh výchovně vzdělávací činnosti respektují osobnost a požadavky ubytovaných a zároveň korespondují s koncepčními cíli školy. Celkově mají velmi dobrou úroveň.*

Systém výchovných opatření zakotvený v řádu DM je používán vyváženě, zejména časté pochvaly a soutěže mají motivační charakter. Problémy závažnějšího charakteru jsou řešeny v rámci DM, případně na pedagogických radách nebo s rodiči.

Nepřavidelná setkání vychovatelů se žáky v rámci výchovných skupin nebo občasná posezení s ředitelkou školy napomáhají otevřeně řešit vyvstalé problémy. Individuální pohovory nejsou výjimkou. Dohodnutá pravidla komunikace jsou známa a ve většině případů respektována. V souladu s cíli výchovné koncepce se vychovatelům daří vytvářet v DM atmosféru klidu a porozumění. Z rozhovoru s ubytovanými vyplynula, kromě materiálního vybavení, jejich spokojenost s životem v DM. *Sledované oblasti jsou velmi dobré.*

Plánování je systematické a koncepční, organizace umožňuje efektivní chod DM. Demokratický styl vedení pracovníků spolu s efektivní kontrolní činností mají nadprůměrnou úroveň.

Celkově jsou podmínky výchovně vzdělávací práce Domova mládeže velmi dobré.

Koncepce výchovně vzdělávacího programu je reálná. Volnočasové spontánní i řízené aktivity založené na principu dobrovolnosti podporují osobnostní rozvoj ubytovaných. Organizace a průběh výchovně vzdělávací činnosti stejně jako motivace a komunikace mají nadprůměrnou úroveň. Materiální podmínky mají pozitiva a negativa v rovnováze. Celkově je výchovně vzdělávací práce Domova mládeže velmi dobrá.

Školní jídelna

Školní jídelna je součástí školy. Počet denně uvařených jídel odpovídá kapacitě podle Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení. Připravuje celodenní stravování žákům školy a hlavní jídlo zaměstnancům. Po celý rok zajišťuje obědy pro cizí strážníky a celodenní stravování pro různé sportovní a ubytovací akce. Ke stravování je v letošním školním roce přihlášeno 86 žáků, 48 zaměstnanců a 182 cizích strážníků. Aktivity nad rámec školního stravování vede jídelna odděleně v rámci doplňkové činnosti. Celý provoz zajišťuje pět kuchařek a vedoucí stravování v rozsahu šesti pracovních úvazků.

Stravovací provoz je umístěn v přízemí budovy školy. Prostorové podmínky odpovídají počtu připravovaných jídel. Podle finančních možností se zařízení stále upravuje a modernizuje. Varna má dostatečné množství označených pracovních ploch s ohledem na sortiment. Skladové prostory a chladicí zařízení podle jednotlivého druhu zboží jsou odpovídající množství výroby jídel. Hrubá přípravná brambor a zeleniny, která slouží jako sklad brambor, je umístěna ve sklepě. Provozní a osobní hygiena je na dobré úrovni. Zázemí pro pracovnice je přiměřené a vyhovující. Organizace provozu je stanovena provozním řádem. Světlá, prostorná a estetickým dojmem působící jídelna s kapacitou 120 míst u stolu stačí k plynulému zajištění vydávání stravy. Doba výdeje snídaně, oběda a večeře je stanovena a vyvěšena na nástěnce v jídelně společně s jídelním lístkem. Dozor v době pobytu žáků v jídelně zajišťují vychovatelky domova mládeže, podle stanoveného rozpisu služeb. Kultura stolování má dobrou úroveň. Box na výrobu sifonu, který je v jídelně umístěn, zajišťuje pitný režim. Výdej obědů cizím strážníkům nenarušuje průběh školního stravování.

Provozní podmínky jídelny jsou vyhovující, organizace stravování je na velmi dobré úrovni.

Hodnocení finančních, výživových a spotřebních ukazatelů

a) Finanční normativy na potraviny jsou stanoveny v souladu s obecně platnými právními předpisy. Poplatky za školní stravování v návaznosti na finanční normy jsou vybírány ve správné výši. Zaměstnancům školy a důchodcům, kteří před odchodem do důchodu pracovali ve škole, je poskytován příspěvek na potraviny z FKSP podle zásad stanovených vnitřním předpisem školy. Cizí strážníci hradí za odebrané jídlo plnou cenu potravin plus režijní náklady.

b) Plnění výživových norem prováděním propočtů průměrné spotřeby vybraných potravin jídelna pravidelně nesleduje. Kontrolou jídelních lístků bylo zjištěno, že strava je pestrá, jídla se neopakují. Je zařazováno dostatečné množství luštěnin, kompotů a zeleninových salátů. V menší míře jsou zařazovány ryby, ovoce a zelenina.

c) Strava je připravována podle receptur pro školní stravování. Ve dnech konání inspekce byly technologické postupy a surovinové normy jednotlivých jídel dodržovány. Teploty pokrmů v době výdeje odpovídaly závaznému právnímu předpisu. Strava byla chutná a podávaná v dostatečném množství.

Finanční a surovinové normy jsou dodržovány. Výživové normy jsou plněny v přípustné toleranci a úměrné stanovenému finančnímu normativu.

Vedení stravovaných osob a poplatků je zpracováváno měsíčně. Čerpání finančních norem je sledováno na výdejce potravin denně, za příslušný kalendářní měsíc a rok. Pro doplňkovou činnost a sportovní akce jsou vedeny výdejky odděleně. V průběhu roku nedochází k úspoře nebo provaření peněz stravovaných žáků. Administrativní práce v oblasti stravování jsou vedeny ručním zpracováním. Výběr stravného je prováděn fakturou, poštovní poukázkou nebo hotovostní platbou. Výdej stravy je uskutečňován proti předložení stravovacího lístku.

Evidence ve Školní jídelně je vedena v souladu s obecně platným právním předpisem.

Ve Školní jídelně byla výrazná převaha pozitivních zjištění, zařízení je velmi dobré.

Podle článku IV. zřizovací listiny nájem nemovitosti nebo jejich části či součástí, a jakékoli jiné dispozice se svěřeným majetkem, podléhají písemnému souhlasu zřizovatele. Škola nepředložila písemné souhlasy zřizovatele k nájůmům nemovitosti nebo jejich částí či součástí, které pronajímá podle smluv o nájmu nebytových prostor. Byla předložena pouze jedna smlouva o nájmu nebytových prostor (učebna autoškoly) ze dne 19. 3. 2002, která je schválena Radou Středočeského kraje, usnesením č. 21 06/2002/RK ze dne 4. 3. 2002. Dále byly předloženy doklady podle kterých škola žádá stavební úřad o změnu nebytových prostor na bytové tj. prostory, které má pronajaty zaměstnanec školy jako „služební byt“.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Organizační řád ze dne 1. října 2001
- Řád SOU (bez data vydání)
- Plán kontrolní činnosti ředitele školy
- Plán práce výchovného poradce
- zápisy z pedagogických rad
- zápisy z porad vychovatelů, provozních porad
- třídní knihy 2001/2002, třídní výkazy
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001
- Výroční zpráva o hospodaření ze rok 2001
- protokoly o komisionálních zkouškách
- rozvrh hodin pro školní rok 2001/2002
- Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 16 218/02-21, ze dne 28. března 2002
- roční, měsíční, týdenní a denní plány činnosti DM
- plán kontrolní činnosti vedoucí vychovatelky
- řád DM, režim dne
- povinná a fakultativní dokumentace DM
- minimální preventivní protidrogový program
- Finanční vypořádání vztahů příspěvkových organizací s MF v roce 2001
- Přehled o hospodářském výsledku a stavu fondů příspěvkových organizací ze dne 5. února 2002
- Použití účelově vázaných prostředků na DVPP ze dne 16. ledna 2002

- Rozbor hospodaření za rok 2001
- Výkaz zisku a ztráty organizačních složek státu, územních samosprávních celků a příspěvkových organizací k 31. prosinci 2001
- Rozvaha organizačních složek státu, územních samosprávních celků a příspěvkových organizací k 31. prosinci 2001
- Účtový rozvrh na rok 2001
- Prvotní doklady roku 2001
- Pokladní kniha roku 2001
- Hlavní účetní kniha roku 2001
- Směrnice pro účetnictví včetně dodatků
- Zásady čerpání prostředků FKSP
- Rozpočet FKSP pro rok 2001
- Vyúčtování FKSP za rok 2001
- Výkaz škol (MŠMT) V 17-01 o společném stravování dětí a mládeže podle stavu k 15. říjnu 2001
- Příkaz ředitele SOU č. 1 – 5 – 91 ze 12. prosince 1991
- Příkaz ředitele SOU-d ze 22. ledna 1999. Příspěvek na stravu 50% limitu na nákup potravin na jedno jídlo denně
- Příkaz ředitele SOU-d ze 16. ledna 2000 o provedení prověrky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v únoru 2001
- Příkaz ředitele SOU-d ze 22. ledna 2002 o poskytování osobních ochranných pracovních prostředků a mycích, čistících a dezinfekčních prostředků
- Příkaz ředitele SOU-d č. 9-2-98 Vnitřní platový předpis ze 2. října 1998
- Příkaz ředitele SOU-d č.1-1-97 Stanovení kritérií pro určení výše osobních příplatků ze 2. ledna 1997
- personální a mzdová dokumentace školy
- Vnitřní rozpis počtu zaměstnanců 2001
- rozborů mezd dle kategorií leden - prosinec 2001
- Výkaz Škol (MŠMT) P1-04 o pracovních a mzdových prostředcích v regionálním školství za období 1. - 4. čtvrtletí 2001
- Mzdová rekapitulace pro finanční účtárnu leden - prosinec 2001
- Mzdová inventura listopad 2001
- Mzdové listy jednotlivých pracovníků školy
- Bezpečnost práce kuchařek z 1. září 2001
- Provozní řád Školní jídelny z 1. září 2001
- Sanitární kniha založená 11. listopadu 1999
- Ceny stravy v SOU-d s účinností od 1. března 2001
- jídelní lístky za rok 2001 a leden - duben 2002
- výdejky potravin za únor, duben, červen a listopad 2001; leden - duben 2002
- aktuální skladové karty
- rozvrhy dozorů ve školní jídelně ze 3. září 2001

- Protokol OHS Kutná Hora ze 2. listopadu 2000
- Zřizovací listina č.j. OŠMS/5874/2001 ze dne 6. prosince 2001
- Protokol o výsledku kontroly hospodaření s finančními, hmotnými a ostatními prostředky státního rozpočtu č.j. 76/2001 ze dne 22. března 2001
- Zpráva o výsledku kontroly plateb pojistného na veřejné zdravotní pojištění a dodržování ostatních povinností plátce pojistného
- Žádost o prominutí penále ze dne 29. 8. 2001
- Platební výměr č. 2140100594 ze dne 20. 8. 2001
- Oznámení o zahájení správního řízení ze dne 27. 7. 2001
- Oznámení o prodloužení lhůty k vydání rozhodnutí
- Protokol č. 32/01 o kontrole pojistného, provádění nemocenského pojištění a plnění úkolů v důchodovém pojištění provedené ve dnech 3. a 4. 5. 2001
- Rozhodnutí MŠMT ČR č.j. 24 302/2001-14 ze dne 25. září 2001
- Dopis KÚ Středočeského kraje č.j. MAJ 0235c/2002 ze dne 18. 3. 2002
- Smlouva o nájmu nebytových prostor ze dne 1. 1. 1997 (vč. dodatků), nájemce SOŠ a SOU, Školní 664, 277 11 Neratovice (provozovna kadeřnictví, doba neurčitá, výměra 127,36 m²)
- Smlouva o nájmu nebytových prostor ze dne 1. 1. 1997 (vč. dodatků), nájemce Contrastav, Pavel Srnský, Sedláčkova 2, 286 01 Čáslav (kancelář, doba neurčitá, výměra 49,5 m²)
- Smlouva o nájmu nebytových prostor ze dne 20. 12. 1996 (vč. dodatků), nájemce pí Jaroslava Štroblová, Nádražní 602, 582 82, Golčův Jeníkov (plocha pro nápojový automat, doba neurčitá)
- Smlouva o nájmu rohového oplocení ze dne 1. 5. 1996 (vč. dodatků), nájemce p. Antonín Štěpánek, Pražská 1037, Čáslav (plocha pro reklamu, doba neurčitá)
- Smlouva o nájmu nebytových prostor ze dne 19. 3. 2002, schválena Radou Středočeského kraje, usnesením č. 21-06/2002/RK ze dne 4. 3. 2002

ZÁVĚR

Podmínky vzdělávání

Výuka hodnocených předmětů je s výjimkou občanské nauky zajištěna po stránce personální průměrně. Průběžné vzdělávání vyučujících je systematické, vedením podporované a velmi dobře sledované. Prostorová kapacita školy je podstatně větší, než jak je využívána. Estetická úroveň a podnětnost některých tříd je malá. Počítačová učebna není dostatečně vybavena a využívána pro výuku dalších předmětů. Materiální podmínky pro odborné předměty a odborný výcvik jsou velmi dobré. Podmínky vzdělávání byly ve sledovaných předmětech průměrné.

Průběh vzdělávání

Průběh vzdělávání byl hodnocen celkem v 68 hospitovaných hodinách od vynikajících (4 hodiny), přes velmi dobré (43 hodiny) a průměrné (19 hodin) po pouze vyhovující (2

hodiny). Žádná ze sledovaných hodin nebyla nevyhovující. Nejlépe hodnocenou oblastí vzdělávání bylo plánování a příprava hodin, nejhůře hodnocenými kritérii byly oblast motivace a hodnocení a oblast organizace, forem a metod práce. Kvalita vzdělávání byla celkově velmi dobrá.

Řízení školy

Plánování odpovídá charakteru a potřebám školy, jeho rozsah a kvalita byly velmi dobré. Vedení školy má realistickou představu o dalším vývoji své školy. Organizační uspořádání je systematické, funkční a přehledné. Ředitel školy upřednostňuje demokratický styl řízení a motivování pracovníků. Větší pozornost je třeba věnovat pravidelnému hodnocení zaměstnanců. Hodnocení jednotlivých oblastí řízení školy bylo vyrovnané, celkově velmi dobré.

Všechny prostředky přidělené ze státního rozpočtu v roce 2001 byly vzhledem k účelu jejich poskytnutí využity efektivně.

Vývoj školy od poslední inspekce

Vývoj školy nelze objektivně posoudit, neboť poslední, a to následná inspekce proběhla ve škole 3. prosince 1997 - ještě za předchozího vedení. Od svého nástupu do funkce roku 1998 usiluje ředitel školy o jasnou profilaci učiliště, vycházející z dlouhodobé tradice a o vysokou profesionalizaci zvláště odborných předmětů a odborného výcviku. Závěry této komplexní inspekce potvrzují, že se škole daný cíl daří plnit. Vedení usiluje o postupné zlepšování kvality školy, je však limitováno personální a ekonomickou situací.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Petr Drábek	P. Drábek v.r.
Členové týmu	Mgr. Jaroslav Černý	J. Černý v.r.
	Ing. Josef Chvosta	J. Chvosta v.r.
	Mgr. Pavel Kába	P. Kába v.r.
	Mgr. Iva Kadeřábková	I. Kadeřábková v.r.
	PaedDr. Věra Kolmerová	V. Kolmerová v.r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	28. 6. 2002	036 95/02-2031
Zřizovatel		
Rada školy	-	-

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
20. 6. 2002	036 94/02-2031	Připomínky byly podány